

LØGTINGSVAL 2015 Valgreinar

Nútímans samfelagið setir krøv um lívslanga læring

Súsanna Olsen

námslektari
Framsókn

F Nútímans samfelagið, ið sambært serfrøðingar er eitt seinmodernað samfelag, er bæði fjøltáttað og torgreitt. Tað krevur av borgaranum eitt ávíst stig av vitan og førleikum. Til ber eisini at siga, at kravið um at læra seg nakað og dagføra sína vitan, er mikið átrokandi.

Tí meti eg, at stundin er komin at sett verður á stovn ein depil fyri vaksnamannaútbúgvingar. Alneyðugt er at skipa soleiðis fyri, at eitt supplerandi skúlatilboð er til vaksin fólk. Umráðandi er at tey, sum av einari ella aðrari orsök, ikki finga gjørt seg lidnan við fólkaskúlan ella eitt vanligt miðnám á ungum árum, hava møguleikan at fara í skúla aftur.

Konseptið vaksnamannalæring

er ment við tí fyri eyga, at einstaklingurin kann gera tær tillagingar sum er brúk fyri, eitt nú um so er at tey ætla at fáa sær eina útbúgving, har miðnám ella HF-prógv er krav, ella at tey eru komin soleiðis fyri, at tey mugu umskúlást o.s.v.

Á einum slíkum depli eru eisini gyltir møguleikar at royna alternativar skúlaformar, eitt nú fjarlestur. Í dag eru flestu fólk væl fyri viðvíkjandi kunningartøkni og tí er einki til hindurs fyri, at tey lesa umvegis neti t.d. einkultfak á HF, sum við tíðini kann bliva til eitt heilt HF-prógv.

Á deplinum fyri vaksnamannaútbúgvingar kundi eisini verið sett á stovn effektiv og intensiv skeið í føroyskum, so at gestir okkara frá heimsins londum, (ikki so fá eru komin higar, og blíva verandi) fáa fótafesti á arbeiðsmarknaðinum og grundarlag er fyri einari jaligari integratiónsgongd, teimum og okkum at frama.

Tá ið ein er vaksin, kann vera

møtumikið at seta seg aftur á skúlabonk saman við nógv yngri næmingum og heldur hetta mongum aftur at fara undir eitt fyrireikingarskeið, sum er lýst omanfyri. Sum nú er, er ikki óvanligt at t.d. stakir upphaldarar fara til Danmarkar á tað tey har kalla Voksen Undervisnings Center (VUC). Um hesi skulu byrja heilt “frá botni” kann hetta skeið taka eini 3 ár. So er ikki óhugsandi at børn og vaksin fella til í danska lokalsamfelagnum og lukrativu sosialu veitingarnar, gera tað eisini stak liviligt. Tá verður trupult at flyta seg heim aftur til Føroyar.

Vit eiga at gera tað møguligt at fyrireika seg til eina útbúgving her heima, eisini uttan um vanligu skúlaskipana, og um ein er mitt í lívinum. At hava eina stutta, miðalanga ella hægri útbúgving, er ein tíðandi partur í persónliga frælsinum hjá mannabarninum, serliga í vesturheiminum, sum vit eru ein partur av.

Løgtingið bað um at fáa bind fyri eyguni

Helgi Abrahamsen

løgtingsmaður

Grindalógin má broytast. Tað hoyra vit aftur og aftur í hesum døgum. Hon styggir ferðafólk av landinum, og hon virðir ikki tey rættindi, sum grundlógin tryggjar okkum øllum.

Í útvarpstíðindunum sunnudagin varð spurningurin reistur, hvussu tað kann bera til, at løgtingið hevur samtykt eitt uppskot, sum er beinleiðis brot á bæði grundlógina og heima-stýrslógina. Svarið var, at orsøkin kundi vera, at lógin var skundað ígjøgnum.

Møguliga er tað ein partur av orsøkini, men tað er ikki øll orsøkin.

Løgtingsfyrisitingin fekk munnkurv

Vit hava eina Tingskipan, sum áleggur fyrisitingini í Løgtinginum at siga frá, um uppskot verða lögð fyri tingið, sum ikki samsvara við tær yvirskipaðu lóginar. Tingformaðurin skal mæla Løgtinginum til at burturvísa mál, sum ikki lúka hesar treytirnar.

Fyrr stóðu grundlóg, heima-stýrslógin, stýrisskipanarlógin, tingskipanin og millumtjóða sáttmálar á listanum yvir tað, sum øll lógaruppskot skuldu samsvara við. Men 1. mars 2011 lögdu Tjóðveldi, Miðflokkurin og Sjálvstýrisflokkurin uppskot fyri tingið, um at broyta hesa ásetingina. Nú skuldi fyrisitingin hava munnkurv, tá talan var um ósamsvar við grundlóg, heima-stýrslóg og millumtjóða sáttmálar. Løgtingið skuldi hava møguleika at viðgera mál, sum „mýktu ríkisrættarlugu støðuna“, stóð í viðmerkingunum.

Men grundlógin er so ótrúliga nógv annað enn ríkisrættarluga støðan. Tað hava uppskotsstillararnir helst ikki hugsað um.

Upps kotið varð samtykt. Tjóðveldi, Miðflokkurin, Sjálvstýrisflokkurin, Framsókn og størsti parturin av Fólka flokkinum atkvøddu fyri. Løgtingið samtykti harvið at geva sær sjálvum bind fyri eyguni, hvat hesum yvirskipaðu reglum viðvíkur, og grinda-lógin er eitt gott dømi um, at samtyktin sær út til at virka.

in.fo in.fo in.fo

Stevna fyri ungar strúkarar

Nú verður høvi hjá almenninginum at uppliva, hvat hesir ungu tónleikararnir hava fingið burturúr seinastu dagarnar

NYSS (Nordisk Yngre Stryger Stafet) er ein stevna fyri ungar strúkarar í Norðurlondum, sum í hesum døgum verður hildin í Føroyum. Hetta er fimta árið á rað, at stevnan verður hildin, og høvuðsendamálið við stevnuni er at geva ungum dugnaligum strúkaranæmingum høvi at hittast í eina viku í teim ymisku norðurlondunum.

Fríggjadagin 31. juli byrjaði stevnan fyri hesar 70 tónleikanæmingarnar í aldrinum 8-16 ár. Í hópinum eru 13 føroyskir luttakarar. Luttakararnir fáa einatímar frá sera dugnaligum lærarum úr øllum norðurlondum, og harumframt framføra tey fyri hvørjum øðrum og venja saman í stóra NYSS orkestrinum og framkomna STAR orkestrinum. Stórir partur av stevnuni snýr

seg eisini um at hitta tónleikarar úr øðrum norðurlondum og fáa innlit í mentanirnar hjá hvørjum øðrum. Norðurlendsku luttakararnir sleppa at royna seg í føroyskum dansi og dansispølum, og hoyra føroysk skjaldur, rímur og Kingosang, umframt at tey eisini fara eina útferð.

Høvi verður hjá almenninginum at uppliva, hvat hesir ungu tónleikararnir hava fingið burturúr seinastu dagarnar.

Fyrsta konsertin verður í Christianskirkjuni í Klaksvík mikukvøldið 5. august klokkan 19.30, og tá eru tað evnaríkir einstaklingar og STAR orkestrið undir leiðslu av Bernharði Wilkinson, ið fara at framføra á tímalongu konsertini. Stóra finalukonsertin verður í Norðurlandahúsinum hósdagin 6. august

kl. 17.00, og tá fara bæði STAR orkestrið og stóra NYSS orkestrið at framføra undir leiðslu av Mette Hanskov og Bernharði Wilkinson.

Á skránni er alt frá lottum

ABBA tónum til meira krevjandi verk eftir Purcell, Mozart, Sibelius v.f. Eisini verður ein frumframførsla av verkinum Føroysk Sonata, sum Agnar Lamhauge hevur

skrivað til NYSS stevnuna.

Fríggjadagin 7. august er stevnan av á hesum sinni og norðurlendsku gestirnir fara heim aftur vónandi við nógvum góðum tón-

listarligum og mentanarligum upplivingum úr Føroyum við í skjáttuni.